

EL VERB

LES FORMES NO PERSONALS I LES PERÍFRASIS VERBALS

ÍNDEX

1. FORMES NO PERSONALS
2. PERÍFRASIS VERBALS
3. LA VEU ACTIVA I LA VEU PASSIVA
4. ACTIVITATS

I. FORMES NO PERSONALS

- Són aquelles formes verbals que **NO** tenen **morfemes** de **persona, nombre, temps i mode**.
  - **INFINITIU**: *estimar, témer, vendre, servir, tenir...*
    - Acaba en **-ar, -er/-re, -ir/-ur**
  - **GERUNDI**: *estimant, tement, venent, servint, tenint...*
    - Acaba en **-ant, -ent, -int**
  - **PARTICIPI**: *estimat (estimada, estimats, estimades), temut (temuda, temuts, temudes), venut (venuda, venuts, venudes), servit (servida, servits, servides), tingut (tinguda, tinguts, tingudes)...*
    - Té gènere i nombre i acaba en **-at/-ada/-ats/-ades, -ut/-uda/-uts/-udes, -it/-ida/-its/-ides**.

- Les formes no personals poden actuar com a verbs o bé assumir les **funcions sintàctiques d'altres tipus de paraules** (nom, adverbi o adjectiu).

FORMA NO PERSONAL	Funció de...	Exemple
INFINITIU : quan equival a un NOM .	Subjecte	Riure és molt sa.
	C. Directe	La mare vol venir .
	Atribut	La millor actitud és ajudar .
	C. Circumstancial	Va estudiar sense parar .
	C. del Nom	Porta la màquina de cosir .
	C. de l'Adjectiu	És fàcil de fer .
GERUNDI : quan equival a un ADVERBI .	C. Circumstancial	El David es distreu llegint .
PARTICIPI : quan equival a un ADJECTIU .	C. del Nom	Condueix un cotxe llogat .
	Atribut	El malalt ja està recuperat .

- Quan actuen com a **verbs** acostumen a formar, amb altres formes verbals, **temps compostos** (va venir, he sortit...) i **perífrasis verbals** (volem sopar, està llegint, m'ha deixat glaçada...).
- Cal tenir en compte alguns usos de les formes no personals.

→ El **GERUNDI** només s'usa correctament quan expressa una **acció simultània** al verb de la principal (va entrar corrent a l'aula) o **anterior** (treballant, ha après l'ofici), però MAI quan indica una acció posterior.

La reunió es va allargar **sortint*** tard de la feina

La reunió es va allargar i va sortir tard de la feina.

→ **No** podem utilitzar l'**INFINITIU** per a donar **ordres**, **instruccions** o **prohibicions** (cal usar l'IMPERATIU i el PRESENT de SUBJUNTIU).

Fer silenci* / **No passar***

Feu silenci / No passeu

2. PERÍFRASIS VERBALS

- Són formes verbals que estan formades per **dos verbs** que, plegats, tenen **un significat específic**: obligació, probabilitat, reiteració...

Hem de plegar a les sis.

Un **verb en forma personal** que informa sobre la persona, el temps, el mode...

Sovint hi ha una **preposició** que entre els 2 verbs que formen la perífrasi

Un **verb en forma no personal** que aporta la informació fonamental de la perífrasi verbal.

2.1. PERÍFRASIS D'INFINITIU

SIGNIFICAT	ESTRUCTURA	Exemple
OBLIGACIÓ	haver de +	Has de llegir aquest llibre.
	caldre +	Cal sortir ben d'hora.
PROBABILITAT	deure +	Deuen arribar en el vol següent.
POSSIBILITAT	poder +	Podrem fer activitats a l'aire lliure.
REITERACIÓ	tornar a +	Tornaràs a suspendre si no estudies.
	no deixar de +	No deixava de fumar.
INTENCIÓ	voler +	Vull anar de vacances a Escòcia.
IMMINÈNCIA I INICI DE L'ACCIÓ	anar a +	Vaig a posar una rentadora.
	començar a +	Comença a fer calor.
	posar-se a +	Em posaré a endreçar ara.
	estar a punt de +	Està a punt de caure .
TEMPORALITAT	arrencar a +	Arrenca a córrer si no vols fer tard.
	acabar de +	Acabem d'arribar .

→ L'**obligació** també es pot expressar amb la perífrasi **caldre + que + present de subjuntiu**: **Cal que vinguis** immediatament.

→ **No** és correcte l'ús del verb **ser** per indicar **probabilitat**. Cal usar la perífrasi verbal **deure + infinitiu**.

 Serà* la seva germana.

 Deu ser la seva germana.

→ **No** podem fer servir el verb **deure + infinitiu** per expressar **obligació**.

 Els representants **deuran*** ser escollits per votació popular.

 Els representants **auran de** ser escollits per votació popular.

2.2. PERÍFRASIS DE GERUNDI

SIGNIFICAT	ESTRUCTURA	Exemple
DURADA	estar +	Estic acabant la redacció.
	continuar +	Continua arribant tard cada dia.
	anar +	Va recuperant-se .
	seguir +	Segueix nevant .
REITERACIÓ	anar +	Aniré passant per casa teva.
CONSEQÜÈNCIA	acabar +	Una mala actitud acaba produint conflictes.

2.3. PERÍFRASIS DE PARTICIPI

SIGNIFICAT	ESTRUCTURA	Exemple
CONSEQÜÈNCIA	deixar + PARTICIPI	La seva actitud ens deixa impressionats .
	quedar + PARTICIPI	Vam quedar atemorits després del terratrèmol.
RESOLUCIÓ	tenir + PARTICIPI	Ja tinc decidit el color de la paret.
	donar per+ PARTICIPI	Donem per acabat aquest 3r curs.

3. LA VEU ACTIVA I LA VEU PASSIVA

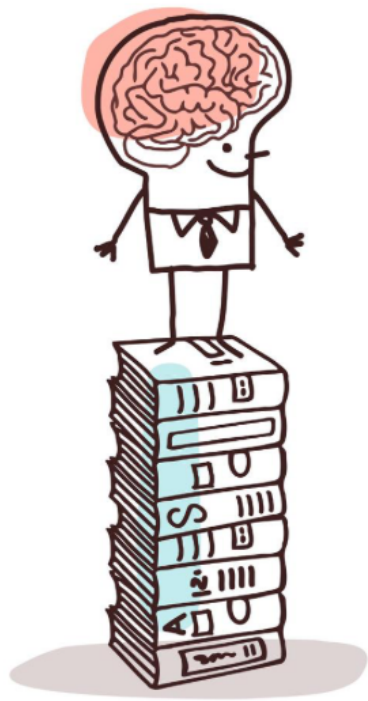
- Els verbs poden estar en veu activa o veu passiva.
  - ◉ **Veu activa:** el **subjecte** és qui duu a terme l'acció del verb, i el **CD** en rep l'efecte.

El diari **publicarà** *la notícia*.
Subjecte   Verb   CD

- ◉ **Veu passiva:** el **subjecte pacient** rep l'acció del verb, realitzada pel **complement agent** (CAg).

La notícia **serà publicada** *pel diari*.
Subjecte pacient   Verb   CAgent

- El verb de la passiva es construeix amb el verb **ser** com a auxiliar i el **participi** del verb que conjuguem: *serà publicada*.

4. ACTIVITATS

A. Completa la graella.

	INFINITIU	GERUNDI	PARTICIPI
pensaves			
són			
sàpiga			
valies			
serveixo			
vivíem			
dormirien			
imprimiré			

B. Corregeix, quan calgui, el gerundi de les oracions següents.

- a) Molts cops es distreu mirant per la finestra.
- b) Hem estat rebent notes anònimes.
- c) L'estudiant va caure per l'escala trencant-se una cama.
- d) Es passa la vida demanant favors a tothom.
- e) Aneu seient tots, que aviat començarà l'espectacle.

C. Completa les oracions amb el participi del verb indicat entre parèntesis. Si cal, fes-lo concordar amb el CD.

- a) La professora ha _____ un termini molt curt per lliurar els treballs (*establir*).
- b) No les he _____, les teves ulleres (*veure*).
- c) Les fulles de llorer han _____ a terra. (*caure*)
- d) Van repartir els fulls de reclamació _____. (*impresos*)
- e) No m'han _____ tots el vestits a la maleta. (*cabre*)
- f) Encara no he _____ els deures. (*enllestir*)
- g) Finalment han _____ els llibres que buscaves. (*aparèixer*)
- h) L'has _____ mai, aquesta cançó? (*escoltar*)

D. Completa la graella.

	GERUNDI	PARTICIPI
estrènyer		
comprendre		
imprimir		
commoure		
retreure		

E. Indica quines d'aquestes formes verbals no personals són incorrectes i escriu-les correctament.

a) lluir	i) molt
b) enduent	j) conclòs
c) doldre	k) constrenyent
d) vengudes	l) reduïnt
e) visquent	m) incluínt
f) construïda	n) evaquada
g) coent	o) argüir
h) volguent	p) moguent

F. Subratlla les formes no personals de les oracions següents i digues quina funció compleixen en cada cas.

- a) L'objectiu és lluitar contra la pobresa.
- b) Van fugir conduint a gran velocitat.
- c) El pacient es passa el dia gemegant.
- d) El curs sembla ja superat.
- e) Reciclar és una obligació dels ciutadans.
- f) Aquelles flors eren pansides.
- g) Porta el paper d'embalar.
- h) Me'l vaig trobar comprant el pa.

G. Identifica les perífrasis verbals que hi ha en el text següent i digues de quin tipus són.

De vegades hi ha paraules que desperten sospites injustificades. “Vaja, això fa l'aspecte de ser tot un barbarisme, cal canviar-ho per si de cas”, diem tot sovint, i en molts casos aquest exercici pot ser una font d'error. D'això en diem hipercorrecció: volem ser tan pulcres amb la llengua que ens passem de frenada i acabem cometent error en paraules que, curiosament, eren plenament correctes.

H. Digues de quin valor són les perífrasis verbals següents:

- a) Cal caminar de pressa.
- b) No podem arribar a l'hora.
- c) Deuen ser quarts de set.
- d) Ara em poso a pensar el tema.

I. Completa les oracions amb una perífrasis verbal del tipus que s'indica.

- a) _____ (*treballar / obligació*), matí i tarda, menys els cap de setmana.
- b) Demà, com cada dia, _____ (*sortir / reiteració*),
- c) El conseller ja _____ (*escriure / resolució*) el discurs.
- d) _____ (*ser / probabilitat*) el teu germà qui truca.
- e) Els inspectors _____ (*fer / durada*), un seguiment exhaustiu del projecte.

J. Corregeix les oracions següents que contenen perífrasis verbals o gerundis incorrectes.

- a) Aquest estiu vaig a anar a França per vacances.
- b) Has mirat l'hora? Seran les onze.
- c) Es va tallar amb un ganivet, quedant-li com a seqüela una cicatriu a la mà.
- d) Els documents deuran ser en format digital.

K. Reescriu cada oració utilitzant les perífrasis verbals adequades per expressar el significat que s'indica en cada cas, com en l'exemple.

- a) Tenim l'obligació de portar la documentació ->
Ens cal / Hem de portar la documentació.
- b) Tinc la intenció d'anar d'excursió el diumenge.
- c) Segurament té gana.
- d) En un minut arribo a casa teva.
- e) Crida sense parar.
- f) La meva intenció és anar a dutxar-me.

L. Digues quines d'aquestes oracions estan en veu activa i quines en veu passiva; identifica-hi el subjecte i els diversos CV.

- a) Les beques de menjador són concedides pel Departament de Benestar Social i Família.
- b) La Sílvia ha estat delegada de classe a l'ESO.
- c) Hem celebrat la reunió amb l'assistència de tots els alumnes del cicle.
- d) La bellesa espectacular del paisatge ha estat reflectida per la fotografia.
- e) La meva família ha estat visitant la ciutat.
- f) La pel·lícula va ser presentada al festival de Màlaga pel director.

M. Redacta els textos següents en veu passiva.

- a) Antoni Gaudí va dissenyar la Casa Batlló entre els anys 1905 i 1907. Josep Batlló i Cànovas va encarregar la construcció de l'edifici. Els arquitectes Josep Maria Jujol i Joan Rubió i Bellver van ajudar Gaudí en la realització de la façana.
- b) Pablo Picasso va pintar el *Guernika* per expressar la seva visió del bombardeig d'aquesta vila. El quadre mostra persones, animals i edificis destrossats per la violència i el caos generat per les bombes. Picasso va conèixer les imatges del bombardeig a través dels diaris francesos.
- c) Miquel Barceló va crear un mural de ceràmica que decora la capella del Santíssim de la catedral de Palma de Mallorca. Aquest mural representa el miracle dels pans i els peixos. L'obra es va inaugurar el 2007.